

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Starosty B.
przeciwko P. spółce akcyjnej w K.
o wydanie,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 29 listopada 2023 r., I ACa 1351/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od P. spółki akcyjnej
w K. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych)
z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie
w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie
tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej niniejszego
postanowienia do dnia zapłaty.**

A.W.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 listopada 2023 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił
zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z 31 maja 2021 r. w ten sposób,

że: (1) nakazał pozwanemu wydanie powodowi działek o numerach: a) [...], [...], [...], [...], [...] objętych księgą wieczystą [...], b) [...], [...], [...], [...] objętych księgą wieczystą [...], c) [...], [...], [...], [...] objętych księgą wieczystą [...], d) [...] objętej księgą wieczystą [...], (2) w pozostałym zakresie powództwo oddalił, (3) zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej koszty procesu (pkt I), a także zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej koszty postępowania apelacyjnego (pkt II).

Pozwana P. spółka akcyjna w K. na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia przepisu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w przypadku gdyby Sąd Najwyższy nie podzielił oceny skarżącej, wniosła o rozpoznanie skargi kasacyjnej z uwagi na potrzebę wykładni przepisów art. 348 k.c. i art. 6 k.c., względnie z uwagi na występujące istotne zagadnienie prawne.

Powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i o zasądzenie kosztów zastępstwa w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych

sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Skarżący, mimo powołania się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na występujące w sprawie powyższe przesłanki, to znaczy istotne zagadnienie prawne oraz potrzebę wykładni przepisu art. 348 k.c., nie dochował

wymogów stawianych przed autorem skargi kasacyjnej w tym zakresie. Skarżący poza zacytowaniem przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie sformułował żadnego zagadnienia prawnego ani nie wskazał przyczyn, dla których należałoby uznawać je za istotne. Nie sposób twierdzić, aby zręby przedstawionych przez skarżącego twierdzeń można było uznać za pogłębione.

Co zaś się tyczy potrzeby wykładni przepisu art. 348 k.c., to w zasadzie skarżący ograniczył się do subiektywnego zasygnalizowania wątpliwości w zakresie rozumienia powołanego przez siebie przepisu, który stał się podstawą rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Niemniej, skarżący zaniechał próby podołania obowiązkowi przytoczenia orzeczeń, które zapadały w tożsamych stanach faktycznych i przy stosowaniu identycznych przepisów, a które jednocześnie prowadziłyby do wydania w takich przypadkach skrajnie różnych wyroków przez różne sądy, i to mimo podobieństwa rozstrzygnięć w danych sprawach kwestii. Skarżący w istocie wyraził bliżej niedookreślone rozważania bez ścisłego powiązania ich z rolą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej można stwierdzić wówczas, gdy naruszenie przepisów prawa, którego dopuścił się Sąd *meriti* przy wydawaniu orzeczenia, widoczne jest *prima facie*, czyli bez konieczności przeprowadzania wnikliwych analiz prawnych. Na skarżącym ciąży powinność przedstawienia we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadnienia nie dowolnego kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa procesowego lub materialnego, lecz tylko takiego, które prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skonstruowany przez skarżącego wywód prawny powinien wykazać, że rozstrzygnięcie sądu obarczone jest szczególną wadą dostrzegalną dla osoby dysponującej podstawową wiedzą prawniczą. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie jest władna przesądzić sama strona, lecz kompetencję do tego ma Sąd Najwyższy na etapie badania czy wystąpiły przesłanki tzw. przedsądu.

Skarżący nie sprostą również i temu obowiązkowi, gdyż w jego wywodach zabrakło odniesienia się do wyjaśnienia Sądowi Najwyższemu, gdzie upatruje szczególnej wady wydanego orzeczenia, spowodowanego rażącym naruszeniem przepisu, na które się powołuje. Wypada przy tym zauważyć, że skarżący nie

dokonał w zasadzie szczególnego wyodrębnienia uzasadnienia przesłanek instytucji tzw. przedsądu od treści uzasadnienia odnoszącej się do podstaw kasacyjnych, a w związku z tym zakłócił rolę przepisu art. 398⁹ § 1 k.p.c., która koncentruje się na wyselekcjonowaniu skarg kasacyjnym odnoszących się do ważkich problemów, których rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy miałoby uniwersalny charakter i przyczyniłoby się do rozwoju orzecznictwa w zakresie skarżonych przepisów.

Lektura motywów pisemnych nie potwierdza przy tym, aby Sąd Apelacyjny zastosował powołane przez skarżącego przepisy w sposób świadczący o oczywistym, rażącym ich naruszeniu oraz, aby to naruszenie spowodowało funkcjonowanie w obrocie rozstrzygnięcia naruszającego fundamentalne zasady sprawiedliwości.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w związku z 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

A.W..

[a.ł]